

75 Jaar ROTARY OOSTENDE

door **Jean Marie BEKAERT**

Paul HARRIS Fellow

Op 23 februari 1905 kwamen Paul HARRIS, een jonge advocaat, en drie vrienden samen in een klein bureau in Chicago.

De 4 vrienden wensten de vriendschap en de onderlinge hulp die ze meegemaakt hadden, in hun kleine geboortesteden, in de grootstad verder te behouden.

Het doel van de eerste Rotaryclub was eenvoudig : met name vriendschap en uitwisseling van beroepservaring onder zakenlui.

Hun groep verwierf snel bekendheid en groeide in snel tempo. Eind 1905 telde Rotaryclub Chicago reeds 30 leden.

De naam ROTARY werd gekozen tijdens een van de eerste vergaderingen omdat namelijk de leden volgens een beurtrol samenkwamen op elkaars werkplaats.

Dat de Rotary formule interesse en bekendheid verwierf vertolkte zich in het feit dat er in 1908, in San Francisco een tweede club het daglicht zag. Het jaar erop werden nog eens 4 Rotaryclubs opgericht.

In 1909 telde de Rotary 6 clubs, in 1910 werden het er 16, om in 1913 het getal 50 te bereiken.

Het eerste Rotarycongres greep plaats in augustus 1910 in Chicago. Onder het voorzitterschap van Paul HARRIS werd er de Nationale Vereniging van Rotaryclubs opgericht.

Tien jaar na zijn stichting telde de Rotary reeds 200 clubs met een effectief van ruim 20.000 leden. De Rotary was meteen zo groot geworden dat een verdeling in districten zich opdroeg.

In 1912 werd een nieuwe stap gezet bij het oprichten van één Rotaryclub in Canada en één in Groot-Brittannië.

Logisch dat de Rotary, gezien zijn anglo-amerikaanse denktrand, hier snel en vlot ingang vond. Meteen had de Rotary een internationaal karakter verworven.

Het Rotary lidmaatschap was gebonden aan een classificatiesysteem waarin het uitgangspunt bepaalde dat in principe slechts één persoon per beroep kon opgenomen worden.

Als stelregels gelden de 4 vragen voor elke Rotariër :

- Is het waar ?
- Is het billijk voor alle betrokkenen ?
- Bevordert het onderling vertrouwen en vriendschap ?
- Komt het alle betrokkenen ten goede ?

Inhoudelijk stralen de 4 vragen een sterke universele ethiek uit, die kunnen teruggevonden worden in het streven van elke godsdienstige en ideologische beleving.

Vrij snel breidde de Rotary zich uit over gans de Verenigde Staten; Hierop volgde het Verenigd Koninkrijk waar ook meerdere Rotaryclubs opgericht werden.

Het tweede Rotarydecenium werd gekenmerkt door een ver doorgedreven internationalisering van de beweging. Met de stichting van Rotaryclubs in Zuid-Amerika, Centraal-Amerika, Indië, Cuba, Europa, de Filippijnen, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika verspreidde de Rotary zich verder over de wereld.

Tot in 1920 kende het fenomeen nog geen navolging op het Europees continent.

Bij de oprichting, als allereerste op het vasteland, van Rotaryclub Madrid in de Spaanse hoofdstad kwam hier verandering in. Van nu af zou Rotary, ook hier, in een stroomversnelling terecht komen. Reeds in 1921 kreeg de gebeurtenis een navolging met de oprichting van een Rotaryclub in Denemarken. Nederland en Noorwegen kwamen, in 1922, aan de beurt bij de oprichting van hun eerste Rotaryclubs.

Waar situeert Rotaryclub Oostende zich in dit historisch verhaal ?

Het antwoord op deze vraag is vrij eenvoudig en toch meerledig.

Het oorspronkelijk archief van Rotaryclub Oostende werd in 1940 vernietigd. Dit bracht ons dus geen informatie.

De herinneringen van toenmalige leden werden, tot enkele jaren terug, nog als de enige historische bron aanvaard.

Uit onze opzoekingen in de Oostendse stadbibliotheek mocht echter blijken dat hier heel wat historische gegevens over Rotaryclub Oostende terug te vinden waren in de toenmalige pers.

Deze informatie ving aan bij het ontstaan van Rotaryclub Oostende in 1923 en vervolgens op regelmatige wijze tot in 1940.

Eens de oorlog voorbij, ving de berichtgeving opnieuw aan vanaf 1945.

In het krantenarchief raadpleegden wij onder meer volgende titels : L'Echo d'Ostende et du Littoral, Le Carillon, De Zeewacht, De Duinengalm, Le Littoral, Le Phare d'Ostende et de la Côte, alsook het Visserijblad.

Aan de hand van deze nieuwe informatiebronnen verkregen wij een betere kennis en omschrijving van de feiten en de gebeurtenissen die de Rotary doormaakte bij haar ontstaan, in 1923, tot 1940.

Tijdens Wereldoorlog I bezocht de Oostendse reder, John BAUWENS, bij wijlen de Rotaryclubs van Swansea en Londen in Groot-Brittannië. Destijds was hij nog de mening toegedaan dat onze levensstijl moeilijk verenigbaar was met de Rotary-gewoonten.

Warren TEELE, vertegenwoordiger van Rotary International te Zürich, bezocht België in mei 1923. Oostende en Brussel stonden als prioritaire opdrachten in zijn agenda ingeschreven.

Met Oostende, als eerste afspraak, kwam Warren TEELE logisch terecht bij John BAUWENS, op nr. 76 in de Hendrik Serruyslaan. Destijds was er de zetel van de "Société de pêche" van de NV "Armement Ostendais" gevestigd.

Bekend met de Rotary was het een gemakkelijke taak voor de Rotary-gezant om John BAUWENS te overtuigen.

Evenwel pas nu vatte de werkelijke taak aan.

Beiden ontmoetten nu bankier Washington SERRUYS, als eerste, om hier een Rotaryclub op te richten. Het duo maakten van hem een overtuigd lid.

Enkele dagen vol afspraken, in een overvolle agenda, overtuigden een achttiental Oostendenaars toe te treden tot de Internationale Rotary

* * *

Het bezoek van Warren TEELE aan België had niet enkel Oostende als doel. Ook Brussel stond op zijn agenda.

In de hoofdstad had hij een afspraak met dokter LEPAGE. Hier eveneens had het bezoek het oprichten van een Rotaryclub tot doel.

Door het ziek worden van dokter LEPAGE werd de stichting van Rotaryclub Brussel verdaagd

* * *

Inmiddels werd te Oostende al maar verder onderhandeld en vergaderd om tot eene resultaat te komen.

Het best vertrouwd met de Rotary was aspirant lid John BAUWENS. Alles duidde hem aan als stichtend voorzitter van Rotaryclub Oostende. De omstandigheden beslistten er echter anders over. Een project in uitvoering belette hem evenwel de functie te aanvaarden.

Washington SERRUYS en John BAUWENS gooiden het op een akkoord. SERRUYS zou, met de volle steun van BAUWENS, stichtend voorzitter worden, om op een later tijdstip het voorzitterschap over te geven. Toen, in december 1923, Washington SERRUYS naar het buitenland trok, was de machtsoverdracht een voldongen feit.

Verder zetelden in het bestuur : inkomend voorzitter J. BAUWENS; Vice Voorzitter TEMPLER, consul van Engeland; secretaris Aug. BORGERS en als schatbewaarder Louis DE RIDDER.

Van de 27 stichtende leden konden wij de namen van 22 onder hen terugvinden : Fr. JOORIS, A. LANOYE, Achille DE COCK, Camille SNAUWAERT, DEVREESE, A. FOBERT, Jos LONDES, Dr. KESTELOOT, Pierre VALCKE, HUNGS, Gust. VANDENBERGHE, A. POUPAERT, Albert BOUCHERY, H. VANDEPUTTE, Charles ELLEBOUDT, L. VAN WIJNENDAELE en Dr. DEGUELDRE.

Voortaan werden de stichtingsvergaderingen ten huize van W. SERRUYS gehouden. Op 7 juli 1923 werd Rotaryclub Oostende officieel gesticht. Zestien van de 27 stichtende leden poseerden die dag voor fotograaf Maurice ANTONY.

De erkenning volgde op 29 augustus 1923, bij de overhandiging van Charter nr. 1512 aan Rotaryclub Oostende.

De wekelijkse lunchvergaderingen grepen plaats op de Albert I-Wandeling in het restaurant "Les Dauphins" van Louis BARRAT.

Enkele vrienden zorgden er voor de opvang van een steeds groeiend aantal Rotariërs op bezoek. Reeds in 1924 lunchte men afwisselend op zaterdag en dinsdag om 12.30uur.

Getrouw aan de leuze "Service above self" streefde de Rotary, van meet af aan, naar een sociaal engagement.

Na het liefdadigheidsbal van 21 maart 1925, in de "Providence Regina", werd de opbrengst van het feest verdeeld onder de Werken van de Zusters van Sint Vincentius en het Werk van de Oorlogsverminkten.

Vandaag de dag geldt deze traditie nog steeds.

1927 - De 18de Internationale Rotary Conventie

John BAUWENS, voorzitter van de Rotaryclub Oostende, schreef op 15 april een brief aan de "Board of Directors of Rotary International" met de vraag de 18de Conventie te Oostende te houden.

Deze kandidatuur werd gesteund door Koning Albert, sedert 1919, ere-lid van Rotaryclub San Francisco en als als "King" geclasseerd.

Internationaal voorzitter Everest HILL wenste uitdrukkelijk dat de 18de Conventie op het Europees Continent zou gehouden worden. Als ernstige kandidaten kwamen toen Nice en Oostende uit de bus.

Reeds in mei 1925 kwam een Amerikaanse delegatie hier ter plaatse om zich te vergewissen of Oostende over voldoende accommodatie beschikte.

Met zijn mooie en ruim Casino-Kursaal en zijn talrijke hotelaccommodaties moet onze stad de delegatie overtuigd hebben; want op 12 januari 1926 kwam uit Chicago een verlossend telegram waarbij Oostende als Conventiestad aanvaard was.

Onverwijld startte Club Oostende met het voorbereidend werk.

Voorzitter Albert BOUCHERY had nauwelijks genoeg aan zijn ploeg enthousiaste leden die heel wat voorbereidend werk op zich namen. Elk lid, naar beroep en kennis, droeg zijn steentje bij tot het slagen van de Conventie. Het financieel luik van de onderneming werd aan John BAUWENS toevertrouwd en gans Club Oostende stelde zich borg, hierin gesteund door Club Brussel.

Op 6 juni opende Koning Albert de Conventie in het Casino-Kursaal.

In een gevatte openingsrede wist de Vorst het gezelschap te boeien en wees de assistentie er terloops op dat "...et, je crois bien, être le seul de ma catégorie sur la liste des membres du Rotary". Toen de koning de zaal verliet werd het lied "For he is a good fellow" door de vergadering aangeheven.

Onder een prachtige zon ontscheepten 3.000 Amerikaanse Rotariërs uit de Verenigde Staten door 6 schepen van de Cunard Line overgezet. Uit het Verenigd Koninkrijk vaarden 3.000 leden de Noordzee over en ontmoetten er in Oostende 7.000 Rotariërs herkomstig uit 40 landen.

De Congressisten werden in Oostende als nooit te voren vergast op hoogstaande culturele activiteiten en opmerkelijke openbare feestelijkheden.

Vijf dagen later, op 10 juni 1927, greep de sluitingsvergadering plaats van een heuglijke en uitzonderlijke Conventie.

Het imago van de Koningin der badsteden, net als dit van Rotaryclub Oostende, raakten meteen aan de top. Deze bewering werd bewaarheid door het feit dat de "Board of Directors of Rotary International" aan John BAUWENS voorstelden deel uit te maken van de "Board".

Deze directeursfunctie werd echter door Albert BOUCHERY ingevuld, daar John BAUWENS verhinderd was.

Twee weken later, op 28 juni 1927 werd James ENSOR als Rotarylid ingehuldigd. In zijn antwoord, onder vorm van een poëtische rede, dankte hij de Rotaryleden voor hun bijdrage ter vrijwaring van alle kunstuitingen.

Anno 1933 stelde ENSOR physicus Albert EINSTEIN voor aan de Club.

1935 - Ostende Plage (1935-1997)

Al maar meer, snellere en betere vervoermiddelen brachten een steeds groeiend aantal toeristen binnen Oostende. Deze alsmaar aangroeiende massa dagjesmensen stoorde het betere cliënteel, dat voortaan het rustiger en minder bereikbare Knokke opzocht.

Anno 1934 vond Rotaryvoorzitter Charles ELLEBOUDT dat een initiatief diende genomen. dit kwam er op 19 oktober 1934 bij het stichten door Rotaryclub Oostende van een "Syndicaat voor de verbetering van de Zeebaden en Stranddiensten van Oostende".

Behalve de voorzitter behartigden Henri SERRUYS, Robert ELLEBOUDT, notaris VAN CAILLIE, J. VAN COILLIE en James ENSOR, elk naar eigen beroep en kennis het project.

Op 22 december kreeg het ontwerp de naam "Ostende Plage". Een wedstrijd voor architecten werd uitgeschreven door de stad.

Van de 14 ontwerpen werden 2 exaequo gerangschikt : het ontwerp werd dan ook toegekend aan de 4 architecten : CHRISTIAENS, COLOMBIE, SMIS en VALLAY.

Donderdag 7 maart 1935 werd de eerste steen, waarin een perkament en een Rotaryembleem stak, gelegd.

De werken werden door Jerome VAN COILLIE, lid van Rotary Oostende, uitgevoerd.

Net voor het seizoen, op zondag 11 juli, werden de badinstallaties officieel in uitbating genomen.

Naar het einde van de dertigerjaren hadden de toenemende oorlogsdreigingen een zware economische malaise verwekt. Het massatoerisme, nauw verwant met een ontluikende welvaart, liep sterk terug.

Voor Oostende vertolkte dit zich in een aanzienlijke terugloop van het toeristische cliënteel.

Terwijl men hier 176.225 baders noteerde in 1935, waren het er nog amper 115.971 in 1938.

Oostende Plage bereikte meteen zijn rendabiliteitsdrempel niet meer.

Tijdens de tweede wereldoorlog werd Rotary International door de bezetter verboden.

Eind 1945, na de bevrijding, hervatte Jean DEHONDT in samenwerking met enkele oudleden van Rotaryclub Oostende de clubactiviteiten. De taak was ontzaglijk.

Anno 1950 werd François VAN CAILLIE zijn opvolger. In 1954, rijk aan 5 jaren voorzitterschapservaring aanvaardde Jean DEHONDT het mandaat van Rotarygouverneur. Toen leverde Rotaryclub Oostende zijn eerste gouverneur aan het toenmalige district.

Met Charles HEILMAND in 1973 en Adhémair GERARD in 1977 zou het Gouverneurschap nog, tot tweemaal toe, worden waargenomen door een past-voorzitter van Rotaryclub Oostende.

Eveneens dit jaar gelastte Rotaryclub Oostende zich met de organisatie van de 5e regionale Conferentie van E.N.A.E.M. (Europe, North Africa and the Eastern Mediterranean Region). De Conferentie greep plaats van 9 tot 12 september in het Casino-Kursaal.

Anno 1995 bestond de Rotary wereldwijd 50 jaar; Deze heuglijke gebeurtenis werd in Kortrijk met een galadiner gevierd.

Club Oostende, net als de drie andere West-Vlaamse Clubs, nam deel aan dit feest.

In die jaren werden Rc. Doornik en Rc Oostende elkaars contactclubs. Paul MEURA van Club Doornik en Pol VAN WAESBERGHE voor Club Oostende werden de initiatiefnemers van een interstedelijke Taalwedstrijd in de tweede landstaal, ingericht voor de laatstejaarsstudenten uit beide steden. Afgezien van een betere taalvaardigheid beoogde de Taalwedstrijd een toenadering van beide taalgemeenschappen

Jaarlijks worden de prijzen nu eens in Doornik en dan eens in Oostende uitgereikt.

1973 werd een reuzejaar voor Rotaryclub Oostende.

Op 5 oktober 1973 vierde de Club immers zijn 50-jarig jubileum in het Casino-Kursaal.

Voorzitter Guy DESCAMPS zorgde er voor dat het evenement tot een grandioze Rotary-gebeurtenis zou uitgroeien met een academische zitting, een tentoonstelling en een galadiner gevolgd door een galabal.

Koning Boudewijn woonde de academische zitting vol belangstelling bij en sloot zijn bezoek af met een bezoek aan de tentoonstelling.

Het galadiner, waaraan een achthondertal leden en genodigden aanzaten, besloot de feestelijkheden.

Tijdens dit galadiner overhandigde de voorzitter een royale cheque aan de V.Z.W. "Duinhelm"; sociaal gebaar in volle overeenstemming met de Rotary begrippen.

Van meet af aan richtte de Rotary activiteiten in om haar sociale kas te spijzen.

In 1925 moest het Rotarybal in het Hotel Regina hierin voorzien. In de dertigerjaren verving de Rotary de bals door filmgala's. Hierbij werden de mooiste films in première gebracht : dit verwekte meteen een massale opkomst van het publiek.

In 1945 hernam de traditie van de filmgala's, maar nu in de Cine Palace van Jean KERKVOORDE. Amerikaanse films waren toen toonaangevend en bij galavoorstellingen kwamen de filmsterren vaak zelf hun film voorstellen.

Bij veranderende gewoontes moest, in de zestigerjaren, noodgedwongen uitgekeken worden naar andere activiteiten.

Bij de Rotary ontbreekt het echter noch aan verbeelding, noch aan gedachten. Vandaag de dag vernoemen we hier enkele : Actie Plus, Oostends Talent, De Wijnveilingen, de "Brocante", het Galaconcert in het Mozartjaar en nog menig andere.

Henri VANDEPUTTE in de Carillon van 15 december 1923, beëindigde zijn artikel over de Rotary Club als volgt : "Ce qui me séduit pour ma part dans le Rotarisme, c'est l'esprit de cordialité qu'il instaure. Bien Américain, cela. Et combien agréable.

HOMMAGE AAN JAN DREESEN

Naar aanleiding van de opening in ons Heemmuseum van de thematentoonstelling "Hommage aan Jan Dreesen" op zaterdag 19 september 1998 werd door onze penningmeester, Jean Pierre Falise de volgende toespraak gehouden

Wij houden eraan deze toespraak hieronder integraal weer te geven

Het Bestuur

Rosy, Mijnheer de Voorzitter, Geachte familieleden van Jan, beste Platevrienden,

Het is vandaag 14 maanden en 10 dagen geleden dat Jan overleed. Nu de scherpste kanten van het verdriet wat weggeslepen zijn, alhoewel, vonden wij het passend een tentoonstelling te houden over, een hommage te brengen aan Jan Dreesen.

Wat wij U tonen is een levende, dynamische Jan. Over zijn overlijden vindt U alleen een in memoriam. U zult Jan zien vanaf zijn prilste jeugd, zijn korte periode als mijnwerker, zijn inlijving bij de Royal Navy Belgische Sectie, zijn huwelijk en zijn familieleven om dan over te gaan naar zijn lange carrière, 43 jaar als ik mij niet vergis, in de Zeemacht, nu de Marine. Misschien denkt U dat er teveel over deze loopbaan ten toon gesteld is, maar vergeet niet dat het hier gaat, zoals ik reeds gezegd heb, over een periode van 43 jaar en dat de Zeemacht zijn leven was. Hij heeft er veel functies uitgeoefend en ge zult hem zien onder verschillende aspecten.

Een apart stukje is gewijd aan zijn periode aan boord van de Avila, het jacht van ons vorstenpaar en een aandachtige kijker zal merken dat er een speciale band bestond tussen Jan en Koning Boudewijn. Ik ben er persoonlijk van overtuigd dat deze band niet oppervlakkig was maar diep en zeer hecht.

Tenslotte gaan wij over naar hetgeen wij noemen zijn sociaal leven. In de eerste plaats natuurlijk als secretaris van De Plate. Dan als voorzitter van de Vrienden van Jan De Clerck, als bestuurslid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde en van de Spaanse Club Cervantes. Wij hebben ook aandacht voor zijn "uitgangsleven". Bal van de Zeemacht, Bal van de Verlaten Kinderen, Bal van de Burgemeester. Kortom het leven van een zeer actieve persoon.